

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

*Н.Л. Новікова, д-р екон. наук, доцент
Київський національний торговельно-економічний університет*

Вирішальну роль у розробці й реалізації стратегії узгодження економічних інтересів в аграрній сфері повинна відіграти держава, так як в силу політико-економічного становища України, розвиток агробізнесу набув ще вищого рівня стратегічності. Потрібно прискорити перехід від монопольно-олігархічної моделі аграрного сектору до тієї, яка пропагуватиме рівноконкурентні умови функціонування усіх без виключення суб'єктів господарювання, незалежно від їх розмірів і фінансових статків. Держава при цьому мала б постати арбітром на ринку, який вона як регулює законодавчо, так і сама веде бізнес соціально-спрямованого порядку.

Головна мета державної регуляторної політики тут полягає в гармонійному узгодженні економічних інтересів суб'єктів ринку, усуненні протиріч при укладанні угод, ціноутворенні й перерозподілі вартості. Іншими словами – створення такої інституціональної моделі регуляторних взаємодій, для якої характерними були б національна ідентичність й адаптованість до вітчизняних традицій аграрного бізнесу [1].

В плані державного регулювання економічних інтересів слід перейти від ліберальної моделі господарського порядку до моделі соціально-регульованого господарства з наданням виключно важливої ролі саморегульвним організаціям, особливо в аспекті розвитку кооперації і кластеризації.

У тактичному вимірі конкретними заходами реалізації стратегії державного регулювання – забезпечення узгодження економічних інтересів, необхідними вважаємо наступні заходи:

– удосконалення механізму податкового і тарифного регулювання в системі стимулювання інноваційності агробізнесу;

– формування системи дієвої, цільової бюджетної підтримки перспективних виробництв, особливо створених на базі малих і середніх підприємницьких структур;

– забезпечення рівного доступу усіх без виключення виробників сільськогосподарської продукції, незалежно від розміру і ефективності господарювання, до ресурсів державно-бюджетної підтримки.

Загалом узгодження, упорядкування, регулювання економічних інтересів державною регуляторною політикою повинно здійснюватися індивідуально і комплексно, в системі «держава – ринок – підприємство – працівник» [4].

Концепція державного регулювання економічних інтересів суб'єктів господарювання в аграрній сфері України є генеральний задум і проекція можливостей вирішення завдань, які стоять сьогодні перед аграрною наукою й господарською практикою, щодо формування сприятливого інституційного середовища продуктивних взаємодій учасників підприємницького процесу у тактичному та стратегічному вимірі. Саме бачення того, як можна вплинути на економічний інтерес, а головне – забезпечити інституційні умови для успішної його реалізації є чи не єдиним аспектом унормування дотримання учасниками підприємницького процесу «правил гри», базованих на конкуренції й справедливо-ринковому перерозподілі доходів.

Перелік послань

1. Лупенко Ю.О., Месель-Веселяк В.Я. *Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року* / за ред. Ю.О. Лупенка, В.Я. Месель-Веселяка – К.: ННЦ «ІАЕ», 2012. – 182 с.
2. *Про засади державної регіональної політики* : Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
3. *Стратегічні напрями сталого розвитку сільських територій на період до 2020 року* / [Ю.О. Лупенко, М.Й. Малик, О.Г. Булавка та ін.]; за ред. Ю.О. Лупенка та О.Г. Булавки. – К.: ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2013. – 74 с.
4. Юрчишин В. В. *Сучасні аграрні перетворення в Україні* / В. В. Юрчишин – К.: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАНУ». 2013. – 424 с.